SON AU § 109 Återrapportering. Säkerställa följsamhet till nya delegeringsföreskrifter - Uppdrag till MAS och MAR gällande delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter

Ärendenummer: SON 2026/304

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

- Socialnämnden godkänner riskanalyserna
- Socialnämnden godkänner att delegering av läkemedelshantering får fortsätta enligt tidigare arbetssätt
- Socialnämnden fastställer framtagen riktlinje gällande delegering (MAS-regeln). MAS-regeln för delegering ska revideras årligen, och vid förändring som påverkar delegeringsförfarandet, åter redovisas till nämnd för fastställande.
- Socialnämnden beslutar att kommande uppföljning och fortsatta riskanalyser och bedömning av MAS och MAR utifrån delegeringsföreskrifterna görs vid behov samt årligen via patientsäkerhetsberättelsen. Därmed avslutas detta som ett särskilt separat uppdrag.

Sammanfattning

De nya delegeringsreglerna som trädde i kraft i januari 2026 lägger ett stort ansvar på vårdgivaren och vårdgivarens delaktighet i riskbedömningar, rutiner samt uppföljningar för att säkerställa att delegering och fördelning av hälso- och sjukvårdsuppgifter i allmänhet och delegering av läkemedelshantering i synnerhet sker på ett patientsäkert sätt.

I juni 2026 tog socialnämnden beslut om att ge MAS och MAR i uppdrag att säkerställa följsamheten till delegeringsföreskrifterna

Efter genomförda riskanalyser bedömer MAS att delegering av läkemedelshantering kan fortgå enligt tidigare arbetssätt. De åtgärder som finns på plats för att säkra hanteringen av läkemedel, så som en bra delegeringsutbildning med höga krav, planeringsverktyg i verksamheterna för att inte insatser ska missas samt tydliga rutiner och riktlinjer för delegering, läkemedelshantering och hantering av vårdavvikelser, bedöms kompensera i stort för den formella kompetensen som en sjuksköterska har.

MAS har genomfört en övergripande riskbedömning gällande övriga ”oreglerade” hälso- och sjukvårdsuppgifter som utförs av sjuksköterska. Dessa uppgifter har efter riskbedömning kategorisats i tre områden;

1. de som inte får delegeras eller överlämnas till omvårdnadspersonal utan ska utföras av sjuksköterska. I vissa särskilda fall kan en sådan uppgift

delegeras under förutsättning att det är en patient- och personbunden delegering och att det har gjorts en riskbedömning i dialog med MAS.
2. de som får överlämnas till omvårdnadspersonal efter instruktion. Sjuksköterska ska göra en riskbedömning och tillse att omvårdnadspersonalen har kompetens att utföra uppgiften.
3. de som behöver delegeras av sjuksköterska.

Gällande delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter inom rehabiliteringsområdet bedömer MAR efter riskbedömning att inget ska finnas på generell delegering. De flesta uppgifterna kan ges till omvårdnadspersonal efter instruktion, efter riskbedömning av arbetsterapeut och/eller fysioterapeut/sjukgymnast.

En legitimerad arbetsterapeut och/eller fysioterapeut/sjukgymnast kan i enskilda fall, efter individuell riskbedömning i samråd med MAR, besluta om en patient- och personbunden delegering av en specifik uppgift.

Bedömning
Efter genomförda riskanalyser bedömer MAS att delegering av läkemedelshantering kan fortgå enligt tidigare arbetssätt. De åtgärder som finns på plats för att säkra hanteringen av läkemedel, så som en bra delegeringsutbildning med höga krav, planeringsverktyg i verksamheterna för att inte insatser ska missas samt tydliga rutiner och riktlinjer för delegering, läkemedelshantering och hantering av vårdavvikelser, bedöms kompensera i stort för den formella kompetensen som en sjuksköterska har.

I riskanalysen syns höga risker i några av punkterna. Riskanalysen är gjord utifrån socialförvaltningen i stort dvs. att vi ser exempelvis att, utslaget på hela socialförvaltningen, så sker miss i överlämning av läkemedel relativt ofta. Konsekvensen för ej givet läkemedel kan vara stor och därför blir utfallet i riskbedömningen hög. Utslaget på varje individ/patient så är det få drabbade. Vi ser i de vårdavvikelser som gäller missade doser eller fel i läkemedelsgivningen att omvårdnadspersonalen i de allra flesta fall agerar säkert och handlingskraftigt utifrån varje given situation. Det är få tillfällen där det blir en allvarlig konsekvens för patienten.

Ärendets behandling under mötet
Imke Edsbagge, medicinskt ansvarig sjuksköterska, Nina Nordlund, medicinskt ansvarig för rehabilitering och Öystein Berge, kvalitetschef, föredrar ärendet.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse återkoppling av uppdrag gällande delegeringsföreskrifter
MAS-regel för delegering STY-17957
Riskanalys läkemedel